

Za večjo uporabnost informacij iz Berila so dodane razne preglednice Mlinškove obsežne zapuščine, slovarsko, imensko ter krajevno kazalo. Vse to je, s preverjanjem in dopolnjevanjem zapisov po raznih virih, zlasti pa z delom na terenu, od urednikov terjalo veliko časa in potrpežljivosti (omenjeno je dveletno redakcijsko delo).

Berilo je sicer tudi ilustrirano s črno - belimi fotografijami, ki pa so tehnično slabe in nimajo estetske in informacijske teže, kot bi si jo želeli, zato so bolj ali manj neučinkovite in neopažene.

Prav tako so moteče tiskarske napake, npr. že v naslovu na prvi strani, kar pokvari prvi vtis...

432 Mlinškovi zapiski in temu podobno gradivo je neprecenljive vrednosti tudi za etnologa, saj lahko rabi kot pomemben vir za morebitne posamezne monografske raziskave.

Ob koncu naj posebej opozorim na prizadevanja etnologov, da bi definirali razmerje med etnologijo in domoznanstvom, ki se ga ob takšnih objavah virov neposredno dotaknemo.

Ob proslavljanju 300-letnice izida Valvasorjeve Slave Vojvodine Kranjske je v seriji Knjižnica Glasnika Slovenskega etnološkega društva kot 19. zvezek izšel zbornik prispevkov Etnologija in domoznanstvo (Ljubljana 1989). Sočasno je bil organiziran posvet o tej temi. Tedaj so bile omenjene npr. tudi kulturnoantropološke "community studies", dalje problemski sklopi, kot je razkrivanje etnološke podobe posameznih regij v domoznanskih spisih, kar je v zvezi z domoznanskimi pobudami nasploh in njihovo zvezo z etnološkimi raziskavami, skratka gre tudi za etnološki pogled na takšne objave lokalnih virov, kot je Mlinškovo berilo.

Z Mlinškovim berilom je etnološka veda vsekakor bogatejša za nov vir za proučevanje kulturne podobe in načina življenja na Slovenskem. Njegovo branje pa bo nedvomno obogatilo vse, ki bi radi spoznali in razumeli šaleškega človeka.

Martina Orehovec

TOOLS AND TILLAGE, Vol. VI:4/1991, Copenhagen (National Museum of Denmark) 1991. Edited by Grith Lerche, Alexander Fenton and Axel Steensberg.

Tools and Tillage je znanstvena publikacija, ki jo enkrat na leto od leta 1968 izdaja Mednarodni sekretariat za zgodovino kmetijskih orodij (pri danskem Nacionalnem muzeju). Sekretariat (s knjižnico in dokumentacijo), ki ga vodi arheologinja in etnologinja Grith Lerche, je izjemna ustanova, katere obstoj temelji na neposrednem sodelovanju med "sorodnimi" raziskovalci z vseh celin.

Publikaciji so dali podnaslov: Revija za zgodovino obdelovalnih orodij in kmetijskih praks. Namenili so ji poslanstvo vodnika za raziskave orodij, poljskih sistemov, obdelovalnih načinov in načinov spravila pridelkov (tako z jezikoslovnega kot s funkcijskega vidika). Revija zajema čas od začetkov obdelovanja do industrijske dobe, in čeprav je poudarek na gradivu, geografsko vezanem na Evropo, so v obravnavo pritegnjena tudi območja, ki so kakorkoli vplivala na Evropo, in narobe. Tako lahko z revijo *Tools and Tillage* sledimo na

primer gospodarsko kulturnim vplivom in vezem med Kitajsko in Evropo, med Evropo in obema Amerikama... Poudarek je še na zgodovinskem razvoju kmetijstva, tako na osnovi obstoječih praks kot zapisanih teorij, ter na tehnoloških in ergoloških vidikih obravnavanih tem.

Tools and Tillage pomeni tako izredno zakladnico zapisanega in interpretiranega znanja o kmetijstvu in o kmetijskih praksah z vseh celin. Kot so zapisali uredniki publikacije: "V preteklosti nakopičenih modrosti ne bi smeli ignorirati, kaj šele zavreči." Skoraj petindvajset letnikov revije Tools and Tillage pomeni za raziskovalce kmetijstva na enem mestu zbrano primerjalno gradivo, ki bo morebiti še rabilo v prihodnosti.

V pričujoči številki (Vol.VI:4, 1991) revije je šest razprav. Vse so nastale na podlagi neposrednih raziskav in vsebujejo izčrpno dokumentacijo delovnih procesov, natančne opise orodij, njihove uporabe in interpretacije dognanj.

433

Dr. Wang Xing-Guang (z Oddelka za zgodovino Univerze Zhengzhou) razpravlja o starih terasastih poljih na Kitajskem.

Dr. Gyula Wojtilla (iz Budimpešte) obravnava Krsišasano, v sanskrtu pisan kmetijski priročnik iz začetka 20. stoletja z opisi tipov plugov.

Dr. Vasant Shinde (z Oddelka za arheologijo Raziskovalnega inštituta v Puneju v Indiji) objavlja dognanja o dveh izjemnih kmetijskih orodjih iz Walkija (ruralne naselbine v zahodni Indiji), ralu iz kosti, iz 12. ali 13. stoletja pred našim štetjem in votlem rogu - klinu za spuščanje semen v zemljo.

Morgens Schou Jørgensen (iz danskega Nacionalnega muzeja v Kopenhagnu) obravnava lopato iz Bleginda iz danske železne dobe v njenem funkcijskem kontekstu.

Dr. Wayne Randolph (iz Williamsburga, ZDA) podobno poroča o starem ameriškem lemežu s kmetije Bennett s konca 17. stoletja.

Profesor Axel Steensberg (dr., univ. prof. v pokoju, iz Kopenhagna) pa na podlagi lastnega opazovanja poroča in razpravlja o izdelovanju in načinu rabe kamnite sekire, še vedno sodobnega orodja pri požigalniškem poljedelstvu na Papui-Novu Gvineji.

Tools and Tillage na koncu objavlja še abecedni seznam avtorjev za vse izdane zvezke (Vol.I-VI, 1968-1991) in tematski indeks.

Inja Smerdel

CAROL and DAN HART, *NATURAL BASKETRY*, How To Make Wicker, Splint, Coiled, and Twined Baskets with Round Reed, Rattan, Fibers, Raffia, Sea Grass, Wild and Garden Materials, Cane, Rush, and Wood Splints, Watson-Guption Publications, New York 1976, 160 str., il.

Knjižnica Slovenskega etnografskega muzeja je med drugim bogatejša tudi za knjigo *Natural Basketry*. Avtorja Carol in Dana Harta je pri pripravi te knjige vodila želja po predstavitvi in ohranitvi različnih postopkov izdelovanja ple-tarskih izdelkov, kakršne poznajo ameriški Indijanci - in prav njim je knjiga v celoti posvečena.